

Všeobecné informácie > Článok 6.2.C.1 Cestovné a diéty

C.1 Cestovné a diéty (všetky programy okrem RFCS, CCEI)**C.1 Cestovné a diéty***[MOŽNOSŤ 1 pre programy bez cestovných nákladov a diét (neoprávnené):*

Neuplatňuje sa]

*[MOŽNOSŤ 2 pre programy s cestovnými nákladmi a diétami:*Nákupy **na cestovné, ubytovanie a diéty** sa musia vypočítať takto:

- cestovné: *[MOŽNOSŤ A (skutočné náklady):* na základe skutočne vynaložených nákladov a v súlade s obvyklými postupmi príjemcu pri cestovaní] *[MOŽNOSŤ B (jednotkové alebo skutočné náklady):* ako jednotkové náklady v súlade s metódou uvedenou v prílohe 2a, ak sa na ne vzťahuje rozhodnutie C(2021)35 , alebo inak ako skutočne vynaložené náklady a v súlade s obvyklými postupmi príjemcu pri cestovaní]
- ubytovanie: *[MOŽNOSŤ A (skutočné náklady):* na základe skutočne vynaložených nákladov a v súlade s obvyklými postupmi príjemcu pri cestovaní] *[MOŽNOSŤ B (jednotkové alebo skutočné náklady):* ako jednotkové náklady v súlade s metódou uvedenou v prílohe 2a, ak sa na ne vzťahuje rozhodnutie K(2021)35, alebo inak ako skutočne vynaložené náklady a v súlade s obvyklými postupmi príjemcu pri cestovaní]
- živobytie: *[MOŽNOSŤ A (skutočné náklady):* na základe skutočne vynaložených nákladov a v súlade s obvyklými postupmi príjemcu pri cestovaní] *[MOŽNOSŤ B (jednotkové alebo skutočné náklady):* ako jednotkové náklady v súlade s metódou uvedenou v prílohe 2a, ak sa na ne vzťahuje rozhodnutie K(2021)35, alebo inak ako skutočne vynaložené náklady a v súlade s obvyklými postupmi príjemcu pri cestovaní].]

1. Cestovné a diéty (skutočné náklady) (D.1): Druhy nákladov - Forma - Podmienky oprávnenosti - Výpočet

1.1 Čo? Ak sú príjemcovia/pridružené subjekty oprávnené na základe dohody o grante s možnosťou skutočných nákladov (*HE, DEP, EDF, CEF, LIFE, AGRIP, HUMA*), môžu si účtovať "cestovné náklady a náklady na pobyt" ako skutočné náklady.

 V dohode o grante je táto možnosť označená ako "**skutočné náklady**" (NIE "jednotkové alebo skutočné náklady"; *pozri hárok s údajmi, bod 3*).

Táto rozpočtová kategória zahŕňa cestovné náklady a súvisiace príspevky na ubytovanie a diéty potrebné na akciu. V prípade niektorých programov sa konkrétne člení na tieto podkategórie:

- Cestovanie
- Ubytovanie
- Živobytie.

1.2 Ak je v dohode o grante aktivovaná možnosť skutočných nákladov, náklady musia byť **vykázané ako skutočné náklady**.

1.3 Náklady musia spĺňať **podmienky oprávnenosti** stanovené v článku 6.2.C.1, najmä:

- spĺňajú všeobecné podmienky oprávnenosti skutočných nákladov (t. j. vznikli počas trvania akcie, sú nevyhnutné, súvisia s akciou atď.; *pozri článok 6 ods. 1 písm. a)*) a

- byť v súlade s bežnými postupmi príjemcu pri cestovaní.

Cesty, na ktoré sa náklady požadujú, musia byť nevyhnutné na akciu (*napr. na prezentáciu príspevku vysvetľujúceho výsledky konferencie*). Cestovné náklady súvisiace s podujatím, na ktorom príjemca vykonával prácu, ktorá sa netýkala konkrétne akcie, NIE sú oprávnené.

Všetky cestovné náklady musia byť obmedzené na potreby akcie; náklady spojené s predĺžením (z iných pracovných alebo súkromných dôvodov) NIE sú oprávnené.

Okrem toho musia byť primerane zaznamenané.

Náklady na raňajky počas prenocovania (ak nie sú zahrnuté v cene hotelovej izby) sa môžu účtovať (ako náklady na pobyt) v rámci akcie, ak je ich úhrada bežnou praxou príjemcu.

Náklady na kombinovanú cestu (*t. j. ak sa konečný bod cesty líši od počiatočného bodu*) sa môžu účtovať na akciu len do výšky nákladov, ktoré by vznikli, ak by sa cesta uskutočnila výlučne na akciu (*t. j. do výšky teoretických nákladov na cestu späť priamo do počiatočného bodu*) A ak:

- príjemca bežne platí za takéto cesty (*napr. cesty, ktoré spájajú pracovné a osobné dôvody*)
- pre príjemcu to boli skutočné náklady.

⚠ Vedenie záznamov - V prípade kombinovaných ciest musí príjemca viesť záznamy nielen o skutočných nákladoch na následnú(-é) cestu(-y), ale aj o teoretickej priamej ceste späť po skončení práce na akcii, aby preukázal náklady, ktoré by vznikli.

Ak príjemca prepláca cestovné a/alebo stravné ako diéty, za oprávnené náklady sa považuje suma diét, NIE skutočné ceny, ktoré zaplatila osoba, ktorá diéty dostáva. (Na účely grantu zostávajú tieto diéty skutočnými nákladmi, NIE zjednodušenými formami, ako sú jednotkové náklady). Musia byť zaznamenané v účtovníctve príjemcu a budú kontrolované v prípade auditu.

1.4 Neexistuje žiadna osobitná metóda **výpočtu**; náklady musia zodpovedať skutočne vynaloženým oprávneným nákladom (sumy zaplatené za cestu, ubytovanie a diéty).

Osvedčený postup: Príjemcovia, ktorí majú špeciálne/atypické/zvlášť nákladné cestovné plány, by sa mali obrátiť na orgán poskytujúci pomoc.

⚠ Vedenie záznamov - Pokiaľ ide o vedenie záznamov, príjemca musí uchovávať dôkazy o skutočne vynaložených nákladoch, ako aj dôkazy o tom, že daný prípad cesty spĺňa všeobecné podmienky oprávnenosti skutočných nákladov (*napríklad, že cesta súvisela s akciou*).

2. Cestovné a diéty (jednotkové náklady) (D.1): Druhy nákladov - Forma - Podmienky oprávnenosti - Výpočet

2.1 Čo? Ak je oprávnený v rámci dohody o grante s možnosťou jednotkových nákladov (*väčšina programov, napr. I3, ERDF-TA, IMREG, EMFAF, IMCAP, SMP, ERASMUS, CREA, CERV, JUST, ESF/SOCP, EU4H, AMIF/ISF/BMVI, EUAF, CUST/FISC, PERI (čiastočný), TSI, UCPM*), je potrebné príjemcovia/pridružené subjekty môžu účtovať "Cestovné a pobytové náklady" ako jednotkové náklady.

⚠ V dohode o grante je táto možnosť označená ako "**jednotkové alebo skutočné náklady**" (NIE "skutočné náklady"); *pozri dátový list, bod 3).*

Táto rozpočtová kategória zahŕňa cesty potrebné na akciu, rozdelené do týchto podkategórií:

- Cestovanie
- Ubytovanie
- Živobytie.

2.2 Ak je v dohode o grante aktivovaná možnosť jednotkových nákladov, náklady sa musia **deklarovať**

s použitím jednotkových nákladov stanovených v [povoľujúcom rozhodnutí C\(2021\)35](#)¹³ a

uvedené v [prílohe 2a](#). "Pozemná cesta" v rozmedzí 50 až 399 km zahŕňa akúkoľvek formu cesty (autobusom, vlakom alebo autom).

Cesty kratšie ako 50 km sa nepreplácajú na základe jednotkových cestovných nákladov. Takéto náklady sa môžu preplácať na základe skutočných nákladov, ak je preplácanie takýchto ciest na krátke vzdialenosti bežnou praxou príjemcu.

Ak sa na konkrétny prípad cesty, ubytovania alebo stravy v rámci akcie nevzťahuje jeden z jednotkových nákladov uvedených v rozhodnutí o schválení K(2021)35, môžu sa použiť skutočné náklady (rovnako ako v prípade "Cestovné a stravné ako skutočné náklady"). V praxi sa to zvyčajne týka:

- cestovať od 50 do 399 km v krajine mimo EÚ.
- cestovanie medzi 50 a 399 km a medzi členským štátom a krajinou mimo EÚ
- pozemná preprava od 50 do 399 km v LU, CY alebo MT
- cestovanie trajektom alebo loďou z ostrova na ostrov alebo z ostrova na pevninu.

Sumy na jednotku sú predradené schvaľovaciemu rozhodnutiu.

2.3 Náklady musia spĺňať **podmienky oprávnenosti** stanovené v článku 6.2.C.1, najmä:

- spĺňať všeobecné podmienky oprávnenosti jednotkových nákladov (*t. j. jednotky použité počas trvania akcie, nevyhnutné, súvisiace s akciou, správny výpočet atď.; pozri článok 6 ods. 1 písm. b))*) a
- sa zakúpiť na akciu a v súlade s článkom 6.2.C.

2.4 Náklady sa musia **vypočítať** pre každú cestu a cestujúcu osobu v súlade s metodikou uvedenou v rozhodnutí o schválení a v prílohe 2a.

Pokiaľ ide o cestovanie:

Vzorce na výpočet cesty sú:

- letecky nad 400 km: {suma v závislosti od vzdialenostného pásma x počet **ciest**}
- železničnou dopravou nad 400 km: {suma v závislosti od vzdialenostného pásma x počet **ciest**}
- kombinovaná letecká a železničná doprava nad 400 km: {suma v závislosti od vzdialenostného pásma x počet **ciest**}

¹³ Rozhodnutie Komisie z 12. januára 2021, ktorým sa povoľuje použitie jednotkových nákladov na cestovné náklady, náklady na ubytovanie a diéty v rámci akcie alebo pracovného programu v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 - 2027 (K(2021)35), zmenené a doplnené rozhodnutím Komisie K(2023)4928 z 26. júla 2023.

- pozemná cesta (50 - 399 km) v 1 členskom štáte: {čiastka za cestu v rámci členského štátu x počet **ciest**}
- pozemná cesta (50-399 km) medzi 2 členskými štátmi: {čiastka za cestu medzi členskými štátmi x počet **ciest**}
- cesty medzi EÚ a jedným z najvzdialenejších regiónov EÚ a zámorskými krajinami a územiaми (ZKÚ)5: {špecifické jednotkové náklady pre dané ZKÚ x počet **ciest**}
- cesta kratšia ako 400 km, ktorá sa neuskutoční pozemnou dopravou (napr. Helsinki/Tallinn): {jednotkové náklady na leteckú dopravu (400-600 km) x počet **ciest**}
- cestovanie do/z miest vzdialených viac ako 400 km od hlavného letiska (napr. niektoré regióny vo Fínsku): {relevantné jednotkové náklady na leteckú dopravu x 150% počet **ciest**}

Všetky jednotkové náklady predstavujú sumu na pokrytie spiatocnej cesty. Výpočet vzdialenosti by sa však mal vykonať na základe jednosmernej vzdialenosti medzi bodmi.

Na výpočet "**vzdialenosti**" medzi dvoma bodmi pri železničnej alebo leteckej doprave môžu príjemcovia použiť [kalkulačky vzdialenosti](#) dostupné na webovej stránke Europa.

Začiatočným a koncovým bodom je zvyčajne miesto zamestnania osoby a miesto stretnutia.

Ak po skončení akcie osoba cestuje na iné miesto, ako je východiskový bod, suma, ktorá sa má vykázať, bude teoretickými nákladmi na návrat do toho istého východiskového bodu, pokiaľ nie je iné miesto určenia nevyhnutné na vykonanie akcie. V takom prípade sa jednotkové náklady môžu vypočítať na základe dlhšej zo vzdialeností (napr. ak je pre akciu odôvodnená cesta Dublin - Brusel - Atény, jednotkové náklady, ktoré sa majú uplatniť, sa môžu vypočítať na základe dlhšieho letu Brusel - Atény).

Ak cesta zahŕňa 3 cesty a je potrebná na realizáciu akcie (napr. Madrid - Brusel - Berlín - Madrid), jednotkové náklady sa môžu vypočítať na základe 2 samostatných spiatocných letov: Madrid - Brusel a Berlín - Madrid.

Na kontrolu cestovnej vzdialenosti do/z miest vzdialených viac ako 400 km od primárneho letiska sa používajú tieto "**primárne letiská**":

Členský štát	Letisko (letiská)		
Francúzsko	Paríž (CDG)	Lyon (LYS)	Toulouse (TLS)
Nemecko	Frankfurt nad Mohanom (FRA)	Mníchov (MUC)	Berlín (TXL)
Taliansko	Rím (FCO)	Miláno (MXP)	Neapol (NAP)
Poľsko	Varšava (WAW)	Krakov (KRK)	Wroclaw (WRO)
Španielsko	Madrid (MAD)	Barcelona (BCN)	Valencia (VLC)
Rakúsko	Viedeň (VIE)	Innsbruck (INN)	
Belgicko	Brusel (BRU)	Charleroi (CRL)	
Česko	Praha (PRG)		
Grécko	Atény (ATH)	Solún (SKG)	
Maďarsko	Budapešť (BUD)		

Holandsko	Amsterdam (AMS)	Rotterdam (RTM)	
Portugalsko	Lisabon (LIS)	Porto (OPO)	
Rumunsko	Bukurešť (OTP)	Kluž (CLJ)	
Švédsko	Štokholm (ARN)	Göteborg (GOT)	
Bulharsko	Sofia (SOF)		
Chorvátsko	Záhreb (ZAG)		
Cyprus	Larnaka (LCA)		
Dánsko	Kodaň (CPH)		
Estónsko	Tallin (TLN)		
Fínsko	Helsinki (HEL)		
Írsko	Dublin (DUB)		
Lotyšsko	Riga (RIX)		
Litva	Vilnius (VNO)		
Luxembursko	Luxembursko (LUX)		
Malta	Valetta (MAL)		
Slovinsko	Ľubľana (LJU)		
Slovensko	Bratislava (BTS)		

Pokiaľ ide o ubytovanie:

Vzorec na výpočet ubytovania je:

{suma na jednotku [v závislosti od krajiny]}

vynásobená

*{noci strávené na **cestách**}*

V prípade najvzdialenejších regiónov EÚ alebo ZKÚ sa ako náhradná suma môže použiť sadzba pre príslušný členský štát.

Pokiaľ ide o živobytie:

Vzorec na výpočet živobytia je:

{suma na jednotku [v závislosti od krajiny]}

vynásobená

*{dni strávených na **cestách**}*

Jednotkové náklady na stravu sa vzťahujú na obdobie 24 hodín. Výška jednotkových nákladov, ktoré sa majú vykázať, by sa mala vypočítať zaokrúhlením nahor alebo nadol na najbližší celý počet dní, s výnimkou prvého dňa, keď sa akákoľvek suma hodín zaokrúhli nahor na 1 celý deň.

V prípade najvzdialenejších regiónov EÚ alebo ZKÚ sa ako náhradná suma môže použiť sadzba pre príslušný členský štát.

Náklady na stravné sú určené na pokrytie stravy a iných vedľajších výdavkov. Nie je však potrebné overovať, či osoba už dostala jedlo bezplatne (napríklad jedlo poskytnuté organizátorom stretnutia/konferencie alebo raňajky zahrnuté v príslušnej sume za hotel; to nemá vplyv na sumu zaplatenú za jednotkové náklady na pobyt).

⚠ Vedenie záznamov - Pokiaľ ide o vedenie záznamov, príjemcovia budú musieť byť schopní preukázať (na požiadanie), že sa uskutočnila cesta a že súvisela s akciou. Príjemcovia nemusia viesť osobitné záznamy o skutočne vynaložených nákladoch, ale musia viesť primerané záznamy a podklady na preukázanie počtu vykázaných jednotiek (pozri článok 20).

Príklad: Doklady s datovanou prezenčnou listinou a opisom stretnutia môžu preukázať, že cesta sa uskutočnila, bola potrebná pre danú akciu a prebehla počas jej trvania. Aby bolo možné určiť jednotkové náklady na každú cestu, mohol by príjemca na prezenčnej listine uviesť miesto odchodu osôb, na ktoré sa cestovné náklady uplatňujú. V prípade podujatia bez prezenčnej listiny (menšie/neformálne stretnutie alebo podujatie organizované treťou stranou) musí príjemca uchovávať dôkazy, ktoré preukazujú, že osoba cestovala a že to súviselo s akciou: program, e-mailovú pozvánku, zápisnicu alebo správu z podujatia, palubný lístok, cestovný lístok atď.

Osobitné prípady (Cestovné a diéty (C.1)):

Cestovné a diéty pre osoby iné ako zamestnanci, napr. prednášatelia na konferenciách, hosťujúci experti (skutočné alebo jednotkové náklady) - Cestovné a diéty môžu byť oprávnené aj pre osoby, ktoré sa na akcii zúčastňujú ad hoc (napr. účasť na osobitných stretnutiach), ak sú v súlade so všeobecnými a osobitnými podmienkami oprávnenosti uvedenými v článku 6.1 a 6.2.C, najmä ak sú potrebné na vykonávanie akcie, a

- ich účasť sa predpokladá v prílohe 1, alebo
- ich účasť je osobitne odôvodnená v pravidelnej technickej správe a schválená orgánom poskytujúcim pomoc (zjednodušený postup schvaľovania).

V súlade s bežnými postupmi príjemcu pri cestovaní si môže príjemca sám zakúpiť alebo uhradiť cestovné náklady týmto osobám.

Kompenzácia emisií oxidu uhličitého (len skutočné náklady) - náklady spojené s opatreniami na kompenzáciu emisií oxidu uhličitého môžu byť oprávnené, ak sú v súlade s bežnými postupmi príjemcu v oblasti cestovania (nielen v súvislosti s akciou EÚ) a spĺňajú všeobecné a osobitné podmienky oprávnenosti nákladov, napr. vznikli počas trvania akcie, v súvislosti s akciou, ako sa uvádza v prílohe 1, a príslušné cesty sú nevyhnutné na realizáciu akcie.